

По подзаконови нормативни актове

1. Правилник за прилагане на Указ №904 за борба с гребното хулиганство – чл.16 предвижда използването на технически средства за контрол в помещението, в които се задържат лица, без да се използват записи.

2. По Инструкция №3 – 507/26.03.2008 г. на министъра на вътрешните работи – чл.21, т.11 предвижда за обезпечаването на сигурността на служителите и посетителите в помещението за изчакване за прием да се монтира техника за видеонаблюдение.

3. По Инструкция №И – 3/13.09.2006 г. на служба „Сигурност – военна полиция и военно контраразузнаване“ – чл.29 предвижда лицата, настанени в помещенията за задържане, да се наблюдават непосредствено и чрез видеонаблюдение.

4. По Наредба №4/10.01.2008 г., издадена на основание чл.391 от Закона за съдебната власт (ЗСВ) – за целите на безопасността, осигурявана чрез физическа и техническа охрана, е предвидено използването на наблюдение. То е определено като дейност, извършвана непосредствено от персонала за физическа защита или чрез фотоелектрически, телевизионни, звукодетекторни, електронни, фотографски или други средства, с цел своевременно откриване и регистриране на неправомерен достъп в защитените зони (§1, т.5). Изисква се (чл.11) системата за видеонаблюдение да осигурява възможност за определяне на характера и степента на опасност от неправомерни посегателства, открити и регистрирани от сигнално-охранителната техника по всяко време на денонощието. Записването и съхраняването на информацията да е за период, не по-малък от 30 дни.

5. По Наредбата за система от мерки, способи и средства за физическата сигурност на класифицираната информация и по Наредбата за задължителните общи условия за сигурност на АИС или мрежи, в които се създава, обработва, съхранява и пренася класифицираната информация – предвижда се визуално наблюдение със или без използване на технически средства през 2 часа.

6. По Наредба №III – 171/02.07.2001 г. за организацията и контрола по обезпечаването на сигурността на банките и небанковите финансови институции – предвидено е използването на телевизионни системи за наблюдение (чл.14 и сл.) на определени обекти (помещения и др.).

Конкретно са указани в изискванията към устройствата, обработващи и записващи сигналите от телевизионните камери, включително архивът от записите на камерите да се запазва минимум 30 дни (чл.24).

7. По Наредбата за осигуряване на физическа защита на ядрените съоръжения, ядрения материал и радиоактивните вещества – предвижда се:

- наблюдение – чл.17, ал.1, т.1;
- постоянно видеонаблюдение и контрол с възможност за документирание – чл.33, т.2;
- легални дефиниции за дейността наблюдение – в §1, т.5.

Наблюдението е дейност, извършвана непосредствено от персонала по физическа защита и/или чрез фотоелектрически, телевизионни, звукодетекторни, електронни, фотографски или други средства, с цел своевременно откриване и регистриране на неправомерен достъп в защитени зони.

Изводи

1. В законодателството на Република България не съществува единно общовалидно понятие за дейностите наблюдение, респективно видеонаблюдение.

2. В рамките на съответните законови и подзаконови нормативни актове тези дейности се дефинират по различен начин и с различни задължителни (изискуеми) елементи на тази дейност.

3. Наблюдението и видеонаблюдението имат различни задачи и цели, в зависимост от предмета на регулиране на всеки вид нормативен акт: охранителни и превантивни цели или за разкриване на нарушения и престъпления и др.

4. В законодателството (с изключение на ЗСРС, НПК и ЗДВП) липсва трактовка относно процесуалното качество на резултатите от видеонаблюдението (например ВДС), както и относно тяхното конкретно доказателствено значение.

5. Там, където ВДС от видеонаблюдението се допускат като доказателствено средство, доказателственото значение на тези средства не е нито безусловно, нито поне равностойно на останалите доказателствени средства. Практическото използване на видеонаблюдението предварително е обречено от законодателя на много ниска практическа ефективност, която по никакъв начин не съответства на усилията и средствата за използването и прилагането на СРС като видеонаблюдение.

6. Не се използва видеозаписът (извън ЗСРС) като обективно, съвременно и надеждно доказателствено средство след провеждане на задължителна техническа експертиза.

Предложения

1. Видеозаписът, звукозаписът, кинозаписът, фотоснимките да се регламентират законодателно от НПК, ЗСРС, ЗАНН, ЗДВП и всички други закони, които имат отношение към тях, като редовни и валидни доказателствени средства при спазване на условията за тяхното изготвяне и след проверката на тяхната автентичност.

2. Доказателственото значение на тези средства да е равностойно на всички останали, а не дискриминационно ограничено.

3. Тези доказателствени средства да могат да се използват за разкриване и разследване на всички престъпления и нарушения.

4. Да се отстранят несъответствията между ЗСРС и НПК и останалите нормативни актове. **ПС**